

De multigetalenteerde Justine Grillet maakt magische installaties en performances waarin ze alle zintuigen van haar publiek bespeelt. Ze tekent, musicert, kookt, maakt keramiek en poppen, en dat alles krijgt een plaats in haar eigen, wondere wereld. Haar werk is een aanmoediging om met een open houding andere perspectieven te verkennen, om even de werkelijkheid te vergeten.

Justine Grillet

Beschermster van de fantasie

TEKST **INDRA DEVRIENDT**

Justine Grillet (1998) maakt kunst uit noodzaak: “Als ik niets maak, ben ik ongelukkig. Als kind zijn we vaak verwonderd en houden we van verbeelding. Dat verliezen we gaandeweg. Ik hoop dat met mijn werk wakker te maken en levendig te houden.”

Het liefst wat Grillet doet, is een ruimte tot in detail naar haar hand zetten. Haar kunst is een beleving die alle zintuigen prikkelt. “Zo hoop ik dat de toeschouwer sneller opgaat in de wereld die ik creëer”, aldus Grillet. “Ik wil hem even uit de dagelijkse sleur halen. Door een ander perspectief te bieden, kan die met een andere blik de wereld bekijken.”

Voor haar installatie en performance *Ring-a-Ring-a-Widder-shins* (2022) in Pizza Gallery in Antwerpen zocht Grillet diverse zintuiglijke ervaringen op met een foodperformance die be-

stond uit een diner met meerdere gangen. “Elk gerecht bestond uit ingrediënten die samen een spreuk vormden. De spreuk was telkens anders, afhankelijk van de maanstand. Ze stond voor iets goeds dat je in jouw leven mocht verwachten. At je het gerecht op, dan kwam de spreuk uit. Het fijne aan dit soort installaties is dat ik diverse media en interesses kan combineren. Vrijwel alles doe en maak ik zelf, zoals koken, bedienen, zingen en sculpturen, tafels en servies maken. Ik wil een ruimte inpakken; alles wordt onderdeel van mijn werk. Met zwarte theaterdoeken dekte ik de muren af en de vloer bedekte ik met houtsnippers. Alles staat in functie van het meenemen van de toeschouwer naar een andere realiteit om even de werkelijkheid te vergeten.”

Verbeelding

Grillet is opgeleid als beeldhouwer. Haar dagelijkse praktijk bestaat uit tekenen en keramische sculpturen maken van overwegend hybride dieren. “Ik teken een bepaald dier. Dan bepaal ik welk ander deel van een dier deze vorm nodig heeft. Soms is de symboliek van een dier belangrijk in relatie tot een ander dier. Door mijn figuren ogen te geven, komen ze tot leven.” Ook klanken, woorden en verhalen zorgen voor bezieling. Momenteel werkt ze aan een archief van diverse hybride dieren. Ze vormen een gezelschap van personages dat ze kan inzetten en hergebruiken om verhalen te vertellen. “Ik maak dagelijks een figuur uit klei en zoek telkens naar een andere vormtaal. Zo kwam ik bij sgraffito. Bij deze techniek zet je een sliplaag op de klei, kras je de bovenste laag weg en wordt de onderliggende laag zichtbaar.”

Foto: Saskia Vanderstichele

Foto: Saskia Vanderstichele

Haar interesse voor poppen sluit daarbij aan. “Het zijn marionetten. Als kind waren mijn knuffels de beschermers van mijn fantasie. Nu vormen mijn sculpturen en poppen de vonken van mijn verbeelding. Ik blaas leven in hun vormen, geef ze een doel, een karakter en een ziel. Ze zijn een onbeschreven blad en bieden potentieel voor eindeloos veel mogelijkheden. Ik ben hun maker en geef vorm aan hun verhalen. Het zijn figuren die troost en warmte bieden, betoveren of kwaad berokkenen. Het zijn dragers van geschenken en symbolen van loyaliteit of verraad.”

Grilletts vormtentaal oogt organisch en levendig, terwijl haar kleurgebruik eerder op de duistere kant van haar wezens wijst. Ook de sokkels bij haar sculpturen maakt ze zelf. “Ik zoek uit hoe ze passen bij en opgaan in de ruimte. Ik maak ook vaak reliëfs uit keramiek en die hang ik aan de muur.”

Magie

Grillet houdt van verhalen vertellen. “Vroeger deden volwassenen dat voor elkaar als entertainment. Daarnaast wil ik ook magie creëren. Als volwassenen geloven we nog zo weinig. Ik maak een fantasiewereld, waarin ik de toeschouwer onderdom-

pel. Mijn werkwijze is intuïtief, maar om me niet te verliezen in tal van mogelijkheden, stel ik regels op. Die bieden me houvast en afbakening en geven alle aspecten in mijn werk een plaats en een doel.”

Voor haar verhalen baseert ze zich op spreuken, mythes en sagen. “Ik haal inspiratie uit theorieën over fictieve verhalen. Die beschouw ik als waarheid en pas ze toe op mijn werk. Bepaalde spreuken uit het boek *Moon Spells: How to Use the Phases of the Moon to Get What You Want* (2002) van Diane Ahlquist vond ik passend om afbakeningen voor mijn werk te bepalen. Haar boek is gebaseerd op mondeling overgeleverde kennis en op die van haarzelf. Die methode pas ik zelf ook toe. Ik selecteer informatie uit verschillende bronnen en vul ze aan met elementen waarin ik geloof.”

Voor de afwerking van haar keramische sculpturen gebruikt Grillet vaak staal. “De visuele en auditieve combinatie van beide materialen werkt goed. Algauw kreeg ik een fascinatie voor het geluid van keramiek. Ik zoek onverwachte geluiden op en maak zo veel mogelijk klankvariaties met een eenvoudig object. Soms ontstaat een ritme door handelingen te herhalen.” Naast de

Pukkelpop 2022, kostuum: Arno Flerackers, foto: Anneke D'Hollander

Justine Grillet, *Wat, zal de lijn zich uitstrekken uit de spleet van het onheil?* (duo met Thijs Jaeger), 2023, Fotograf Festival, Praag, foto: Thomas Hruza

Justine Grillet, *Ring-a-Ring-a-Widdershins*, 2022, Pizza Gallery Antwerpen, kostuum: Arno Fleerackers, foto: Anneke D'Hollander

visuele aspecten onthult een object zo ook auditieve kwaliteiten. "Sinds 2019 verzamel ik mijn geluidsopnames. Ik werk met contactmicrofoons en de opgenomen geluiden combineer ik met geluiden van een synthesizer. Mijn vriend, Mathias Mu, helpt mij om er een arrangement van te maken."

Dromen

Via performances activeert Grillet haar werk. "Ik hou ervan als mijn sculpturen niet statisch zijn." Zo maakte ze een springtouw met keramische handvaten waaraan houten kralen hangen en met tapdansschoenen springt ze op een stalen plaat. "Ik hou van de simpele vorm en de directe klank. Als een rammelaar tijdens een performance breekt, hoort dat bij het proces. Keramiek is een fragiel materiaal, maar je mag mijn kunstwerken aanraken. Tijdens performances dienen ze om te gebruiken." Grillet houdt van de adrenaline tijdens een performance: "Pas voor een publiek lukte het mij om mijn stalen hoelahoep met keramische kralen draaiende te houden. Elk toonmoment van mijn werk zie ik als een test. Dat bezorgt me geen schrik om te falen. Ik zie elke kans als een leerproces om dingen anders en beter te doen." Soms laat ze haar sculpturen performen en ook de bewegingen

van toeschouwers spelen een rol. Sinds kort maakt Grillet poppen: "Die wil ik ook laten performen. Om mijn poppen en hybriden te laten optreden en dansen hou ik een theaterstructuur, zoals een proloog en scènes, in mijn achterhoofd."

Grillet speelt in de band Particals samen met Nina-Joy Thielemans en Karina Zharmukhambetova. De voorbije zomer concerteerden ze op uitnodiging van Dennis Tyfus in De Blikfabriek in Hoboken. Recent is hun eerste vinyl uitgebracht bij Ultra Eczema, het platenlabel van Tyfus. Grillet houdt van samenwerkingen: "De dialoog is verfrissend en fijn. Mijn droom is om een theaterstuk te maken waarin ik al mijn ideeën kan verwerken en met veel mensen kan samenwerken."

INFO De eerste vinyl van Particals is verschenen bij Ultra Eczema, ultraeczema.com — *Virginia Woolf & Bloomsbury Festival* (Geukens & De Vil en The Gordon Square Society), 6 en 7 december, De Studio, Antwerpen, gordonsquaresociety.net, destudio.com